

Partnerstvo za tla Alp

Alpine Soil Partnership - AlpSP

1. Izhodišča za ustanovitev Partnerstva za tla Alp

Edinstvene pokrajine v Alpah kažejo veliko raznolikost tudi zaradi hitre izmenjave različnih vrst tal na kratkih razdaljah. Številne kemijske in fizikalne lastnosti tal določajo njihovo sposobnost zagotavljanja t. i. storitev in funkcij tal, kot so pridelava zdrave hrane, filtracija pitne vode, regulacija poplav, blaženje klimatskih sprememb, varovanje pred naravnimi nesrečami in mnoge druge. Funkcije in storitve tal je treba varovati, ohraniti ali ponekod obnoviti – tako za potrebe delovanja ekosistemov kot za dobro tam živečih ljudi.

Alpska tla so še posebej ranljiva zaradi počasnega nastajanja in so kot taka skoraj neobnovljivi vir. Kakovost, primernost in storitve tal zadevajo več sektorjev (kmetijstvo, gozdarstvo, varstvo okolja, varovanje pred nesrečami, prostorsko načrtovanje) in so v mnogočem zahtevna tematika za obstoječe sisteme upravljanja, posamezne sektorje ter znanstveno skupnost.

Trajnostno upravljanje s tlemi je zaradi njihove kompleksnosti in mnogih navzkrižnih vplivov ter potreb zelo zahteven proces. Pritisk še dodatno povečujejo različne degradacije tal, kot so pozidave zemljišč in klimatske spremembe. Trajnostno upravljanje s tlemi je vključeno tudi v različne nove globalne, evropske in nacionalne strategije trajnostnega razvoja.

Znanje in zavedanje o tleh je treba prilagajati potrebam uporabnikov ter načinu dela posameznih sektorjev, državnih uprav (ministrstva, agencije, občine), uporabnikov (lastniki zemljišč, kmetje, gozdarji, gradbeni inženirji, arhitekti, svetovalci), izobraževanju in znanosti (šole, univerze, inštituti) ter nevladnim organizacijam in zasebnikom.

Partnerstvo za tla Alp (AlpSP) je prostovoljna mednarodna skupnost ustanov, organizacij in posameznikov, ki se zavedajo pomena varovanja in trajnostnega upravljanja s tlemi v Alpah. AlpSP je vključeno v evropska združenja, omrežja in dejavnosti na področju varovanja tal.

Pobudniki in ustanovni člani *Partnerstva za tla Alp* so partnerji EU-projekta Links4Soils, ki deluje znotraj programa Interreg Alpine Space (<http://www.alpine-space.eu/projects/links4soils>).

AlpSP je torej trajno nadnacionalno omrežje za sodelovanje na področju tal, s ciljem združevati in praktično usmerjati znanje, izkušnje, ozaveščenost, angažiranost in zanimanje za tla v alpskem prostoru. Delovanje AlpSP bo prispevalo k boljšemu izvajanju obstoječih pravnih okvirov in pripomoglo k izvajanju Protokola o varovanju tal Alpske konvencije.

Člani *Partnerstva za tla Alp* spodbujamo vse deležnike, zainteresirane skupine in posameznike v različnih sektorjih k pridružitvi partnerstvu, pridobitvi znanja, koristnih povezav, podatkov, informacij in predvsem dobre prakse upravljanja s tlemi v Alpah.

2. Cilji Partnerstva za tla Alp

Bistveni cilj AlpSP je spodbujati in prispevati k trajnostnemu upravljanju ter zaščititi tal v alpskem prostoru, zlasti k doslednejšemu izvajanju Protokola o varstvu tal Alpske konvencije.

Konkretni cilji AlpSP so spodbujati in krepiti izmenjavo znanja, pristopov ter praktičnih ukrepov, dobre prakse, idej in podatkov med različnimi člani, vključno z lastniki zemljišč, lokalno in regionalno upravo, odločevalci, strokovnjaki, okoljevarstveniki in nevladnimi organizacijami.

Cilji in aktivnosti AlpSP znatno prispevajo k ciljem Svetovnega- in Evropskega partnerstva za tla (*Global Soil Partnership (GSP)* in *European Soil Partnership – ESP*), ki jih vodi Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), vendar so prilagojene posebnim razmeram v Alpah, potrebam in naravi alpskega okolja, alpskim tlom ter posebej dejavnikom, ki ogrožajo tla v Alpah.

Cilji AlpSP so skladni z dejavnostmi CIPRE¹ in ESP².

3. Članstvo v Partnerstvu za tla Alp

Člani AlpSP so nacionalne in regionalne vlade, občine, agencije, univerze, inštituti, šole, lastniki zemljišč, nosilci odločanja v vseh sektorjih, povezanih s tlemi (gozdarstvo, industrija, podjetja, načrtovanje rabe zemljišč, gradbeništvo in rudarstvo, turizem, ohranjanje narave, krajine in kulturne dediščine), ter tudi nevladne organizacije in posamezniki.

AlpSP je odprto za vse institucije in posameznike, ki so pripravljeni dejavno prispevati k trajnostnemu upravljanju in varstvu tal v alpskem prostoru. Vse zainteresirane javne in zasebne ustanove ter vsi posamezniki lahko pristopijo k AlpSP s podpisom pristopne izjave.

4. Dejavnosti Partnerstva za tla Alp

Člani AlpSP soglašajo s pomenom in ukrepi za zaščito ter trajnostno upravljanje alpskih tal na področjih praktičnega delovanja in pridobivanja uporabnih znanj za trajnostno upravljanje s tlemi. Aktivnosti so vpete v okvire petih krovnih tematskih področij Evropskega partnerstva za tla (ESP), z možnostjo vključitve dodatnih vsebin. Primarne dejavnosti AlpSP so:

- ozaveščati o pomenu tal na lokalni in regionalni ravni ter prispevati k delu ESP in drugih podobnih nacionalnih in mednarodnih aktivnosti;
- izboljšati zaščito tal in upravljanje s tlemi s pomočjo konkretne in v prakso usmerjene pomoči različnim deležnikom ter zainteresiranim skupinam posameznih sektorjev;
- krepiti politično zavezanost in razvoj sektorskih sistemov upravljanja za učinkovitejše izvajanje trajnostnega upravljanja tal v Alpah;
- izmenjavati si informacije o tleh v Alpah in predvsem dobre zglede uporabe podatkov;
- izmenjavati si znanje s področja aplikativnih in temeljnih raziskav ter ga vključevati v konkretne izvedbene vsebine.

¹ <http://www.cipra.org/de/cipra/international> (april 2018)

² <http://www.fao.org/global-soil-partnership/regional-partnerships/europe/en/> (april 2018)

5. Konkretni aktivnosti članov Partnerstva za tla Alp

Aktivnosti AlpSP temeljijo na prostovoljni zavezanosti vseh članov. Člani AlpSP:

- si prizadevajo integrirati varstvo in trajnostno upravljanje s tlemi v svoje vsakodnevno delo;
- promovirajo in izvajajo različne dejavnosti, ki prispevajo k boljšemu upravljanju tal in njihovi zaščiti v alpski regiji;
- sodelujejo v čezmejni izmenjavi znanja in izkušenj, širjenju dobre prakse upravljanja s tlemi in varstva tal, ozaveščanju o pomenu tal;
- sodelujejo na letnih srečanjih AlpSP.

Člani AlpSP s specifičnim strokovnim znanjem in izkušnjami na področju upravljanja in varovanja tal svoje védenje širijo in uveljavljajo v praksi.

Člani AlpSP se usmerijo v aktivnosti, opisane v petih krovnih tematskih področjih evropskega partnerstva za tla, ki jih prilagajajo lokalnim potrebam in svojemu znanju.

6. Vodenje Partnerstva za tla Alp

AlpSP vodi Upravni odbor AlpSP. Sestavljajo ga izvoljeni predstavniki članov AlpSP. V Upravnem odboru AlpSP je posamezni član iz vsake države pogodbenice Alpske konvencije (Avstrija, Francija, Nemčija, Italija, Lihtenštajn, Monako, Slovenija, Švica).

Inicialni Upravni odbor AlpSP (AlpSP SC) sestavljajo predstavniki največ osmih projektnih partnerjev Links4Soils³ oziroma opazovalcev projekta. Naloga začetnega AlpSP SC je razviti in definirati organizacijsko strukturo ter statut AlpSP, delovni program in uskladiti aktivnosti AlpSP z dejavnostmi ESP, Alpsko konvencijo, *European Land and Soil Alliance* (ELSA) ter drugimi podobnimi organizacijami.

Na čelu Upravnega odbora AlpSP SC je predsednik AlpSP. Predsedništvo AlpSP vsako leto kroži med državami članicami AlpSP SC. Predsedništvo AlpSP je institucija, članica AlpSP, ki organizira in gosti letno srečanje AlpSP ter morebitne druge dogodke. Predsedništvo AlpSP zastopa AlpSP. Za nominacijo v AlpSP-P in organizacijo volilnega procesa je zadolžen Upravni odbor AlpSP.

AlpSP-SC in Predsedništvo AlpSP podpira Stalni sekretariat AlpSP, ki ga je treba ustanoviti in vzpostaviti. Druge naloge Stalnega sekretariata bodo povezane z administracijo, dokumentiranjem, arhiviranjem in odnosi z javnostjo.

7. Finančne posledice članstva v Partnerstvu za tla Alp

AlpSP je organizirano kot neprofitna organizacija. Namenski prispevki članov ali drugih zainteresiranih institucij ter posameznikov kot pomoč dejavnosti partnerstva niso obvezni, so pa dobrodošli in zaželeni.

³ EU Alpine Space Interreg Programme project – <http://www.alpine-space.eu/projects/links4soils/en/home> in <https://alpine-soils.eu/soil-partnership/alpine-soil-partnership/> (april 2018).

Pristopna izjava k Partnerstvu za tla Alp

Ime/položaj oziroma organizacija

izjavljam(-o), da bom(-o) prispeval(-i) k uresničevanju ciljev Partnerstva za tla Alp in po svojih najboljših močeh izvajal(-i) s tem povezane aktivnosti.

Zavezujem(-o) se, da bom(-o) po svojih zmožnostih spodbujal(-i), kreпил(-i) in podpiral(-i) varstvo tal ter trajnostno upravljanje s tlemi v Alpah.

Kontaktne podatki

Ime/naziv: _____

Naslov: _____

E-naslov: _____

Telefon: _____

Kraj in datum

žig

Podpis